

ОТЗЫВ

зарубежного консультанта, доктора PhD, профессора Ян Данека на диссертацию Сармантаева Аяна Сапаровича на тему: «Формирование познавательной активности учащихся начальных классов на уроках физической культуры посредством национально-подвижных игр», представленную на соискание степени доктора философии (PhD) по специальности «6D010200-Педагогика и методика начального обучения»

В современной педагогике несмотря на значительное количество работ по различным аспектам физического воспитания учащихся, Изучение народных игр привлекало внимание таких отраслей знаний, как история, этнография, антропология, этнопедагогика, этнопсихология, теория и методика физического воспитания. На самой ранней ступени развития человеческой культуры игра приобретает характер первоначальной формы физического совершенствования человека - труда.

Она помогает всестороннему физическому, психическому и умственному развитию людей, особенно молодого поколения. Диссертантом обосновано, что вопросы формирования познавательной активности учащихся начальных классов на уроках физической культуры посредством национально-подвижных игр не нашли должного освещения в психолого-педагогических исследованиях и остаются малоизученными. Поэтому не случайно обращение А.Сармантаева к данной проблеме.

В своем исследовании А.Сармантаев опирается на ценный фактический материал для педагогической интерпретации в области - формирования познавательной активности учащихся начальных классов на уроках физической культуры посредством национально-подвижных игр.

В этом контексте, соискатель предпринимает научно-исследовательский подход к целостному решению проблемы организации национально-подвижных игр в начальной школе.

В силу этого происходящая в настоящее время политическая, экономическая и социально-психологическая перестройка общества поставила проблему не только преобразования многих сторон жизнедеятельности человека, но и преобразование самого человека - его сознания и мировоззрения, его отношения ко многим явлениям общественной жизни. Все это непосредственно относится и к сфере физической культуры.

Кризис государственной системы физического воспитания, присущий настоящему времени, и относительная неготовность самой физической культуры развиваться вне этой системы обернулись для общества рядом негативных последствий, отразившихся в исключении данного явления из жизнедеятельности человека. Среди этих последствий, хотя и носящих временный приходящий характер можно выделить, прежде всего.

Диссертационное исследование представляет собой целостную работу, характеризующуюся единством сформулированных диссертантом гипотезы, цели, задач, результатов исследования и выводов, и также их органической взаимосвязью между собой и подчиненностью ведущей идее исследования. Выводы каждого раздела определяют решение поставленных задач и отражают полученные автором научные результаты. Выносимые на защиту положения соответствуют поставленным задачам диссертационного исследования.

Полученные соискателем результаты решают обоснованную им проблему, имеют теоретическую и практическую значимость, так как диссертантом разработаны и внедрены: учебно-методический комплекс элективного курса «Методика организации национально-подвижных игр в начальной школе» для специальности 5В010200-Педагогика и методика начального обучения; дополнения к типовым программам психолого-педагогических дисциплин (Педагогика. Теория и методика воспитательной работы, а также спецкурса по физическому воспитанию в начальной школе, с раскрытием содержания национально-подвижных игр в начальной школе. Таким образом, практические результаты исследования представляются весомыми.

Создание в учебном процессе вуза специально организованной учебно-воспитательной деятельности студентов в соответствии с выявленными педагогическими условиями, обеспечило успешную организацию процесса формирования познавательной активности учащихся начальных классов на уроках физической культуры посредством национально-подвижных игр, что подтверждают результаты формирующего эксперимента, а также справки о внедрении результатов исследования.

Умение автора видеть актуальные проблемы современной педагогики, способность аналитически решать поставленные перед ним задачи и добиваться максимальных результатов, свидетельствуют, на наш взгляд, об исследовательской его зрелости, многолетнем практическом опыте и возможности осуществить в перспективе реализацию всех поставленных задач формирования культуры здоровья школьников.

Выводы, к которым приходит диссертант, несомненно, будут полезны исследователям, методистам-практикам, а также преподавателям, проявившим серьезную заинтересованность проблемой формирования национально-подвижных игр в начальной школе.

Несомненно, разработка научно-теоретической и практической сторон исследуемой проблемы является значимой и своевременной, отражая потребность развития научного знания и реальной практики физического воспитания младших школьников.

Соискатель проявил личностные качества как исследователь, педагог с многолетним стажем работы в вузе, глубоко владеющего прочными знаниями в области физического воспитания. Результаты диссертационного исследования опубликованы в изданиях, рекомендованных Комитетом по контролю в сфере образования и науки МОН РК, а также в материалах международных, республиканских научно-практических конференций.

В целом, диссертация А.С.Сармантаева содержит новые научно-

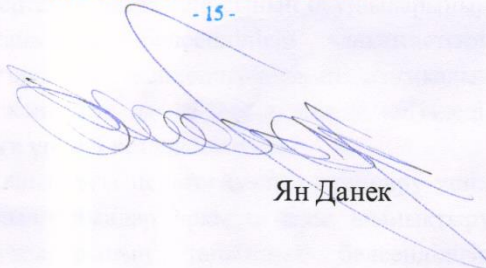
обоснованные результаты, использование которых внесет определенный вклад в развитие педагогики.

Представленная диссертация Сармантаева Аяна Сапаровича на тему: «Формирование познавательной активности учащихся начальных классов на уроках физической культуры посредством национально-подвижных игр» является логически завершенной и самостоятельной научной работой, по уровню выполненного исследования, степени новизны, теоретической и практической значимости, соответствует требованиям Комитета по контролю в сфере образования и науки МОН РК к диссертациям, а ее автор заслуживает присуждения ему искомой ученой степени доктора философии (PhD) по специальности 6D010200-«Педагогика и методика начального обучения».

Univerzita sv. Cyrila a Metoda
Filozofická fakulta v Trnave
M. J. Herdu 2, 917 01 Trnava

- 15 -

Зарубежный консультант:
доктор PhD, профессор
Университета Святого Кирилла
и Мефодия, г. Трнава (Словакия)

Ян Данек

Шетелдік кеңесші, PhD докторы, профессор Ян Данек
Сармантаев Аян Сапаровичтың «БД010200-Бастауыш оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған «Ұлттық-қимыл ойындары арқылы дене шынықтыру сабақтарында бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділігін қалыптастыру» тақырыбындағы диссертациясына ұсынған
ПЖКІР

Қазіргі педагогикада оқушылардың дене тәрбиесінің әртүрлі аспектілері бойынша көптеген жұмыстарға қарамастан, халықтық ойындарды зерттеу тарих, этнография, антропология, этнопедагогика, этнопсихология, дене тәрбиесінің теориясы мен әдістемесі сияқты білім салаларының назарын аударды. Адамзат мәдениетінің дамуының алғашқы кезеңінде ойын адамның физикалық жетілуінің бастапқы формасы – еңбек сипатын алады.

Бұл адамдардың, әсіресе жас ұрпақтың жан-жақты физикалық, психикалық және ақыл-ес дамуына көмектеседі. Диссертация бастауыш сынып оқушыларының дене шынықтыру сабақтарындағы танымдық белсенділігін қалыптастыру мәселелері ұлттық-қимыл ойындар арқылы психологиялық-педагогикалық зерттеулерде дұрыс жарияланбағанын және әлі де аз зерттелгенін негіздеді. Сондықтан А. Сармантаевтың бұл мәселеге үндеуі кездейсоқ емес.

Өзінің зерттеуінде А.Сармантаев облыстағы педагогикалық түсіндіру үшін құнды нақты материалға – ұлттық-қимыл ойындар арқылы дене шынықтыру сабақтарында бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділігін қалыптастыруға сүйенеді.

Бұл тұрғыда ізденуші бастауыш мектепте ұлттық ойындарды ұйымдастыру мәселесін тұтас шешуге ғылыми-зерттеу тәсілін қолданады.

Осыған байланысты қазіргі уақытта болып жатқан қоғамның саяси, экономикалық және әлеуметтік-психологиялық қайта құрылуы адам өмірінің көптеген аспектілерін өзгерту ғана емес, сонымен бірге адамның өзін - өзі-оның сана-сезімі мен дүниетанымын, оның қоғамдық өмірдің көптеген құбылыстарына қатынасын өзгерту мәселесін көтерді. Мұның бәрі дене шынықтыру саласына тікелей қатысты.

Қазіргі уақытқа тән дене тәрбиесінің мемлекеттік жүйесінің дағдарысы және дене шынықтырудың осы жүйеден тыс дамуына салыстырмалы түрде дайын еместігі қоғам үшін бұл құбылысты адам өмірінен шығаруда көрініс тапқан бірқатар жағымсыз салдарға айналды. Осы салдардың ішінде, ең алдымен, уақытша сипатқа ие болса да, ажыратуға болады.

Диссертациялық зерттеу диссертант тұжырымдайтын гипотезаның, мақсаттың, міндеттердің, зерттеу нәтижелері мен тұжырымдарының бірлігімен, сондай-ақ олардың бір-бірімен органикалық байланысы мен зерттеудің жетекші идеясына бағынуымен сипатталатын тұтас жұмысты білдіреді. Әр бөлімнің

қорытындылары қойылған міндеттердің шешімін анықтайды және автор алған ғылыми нәтижелерді көрсетеді. Қорғауға шығарылатын ережелер диссертациялық зерттеудің қойылған міндеттеріне сәйкес келеді.

Ізденушінің алған нәтижелері өзі негіздеген мәселені шешеді, теориялық және практикалық маңызы бар, себебі диссертант 5В010200– «Педагогика және бастауыш оқыту әдістемесі» мамандығы үшін «Бастауыш мектепте ұлттық-қимыл ойындарын ұйымдастыру әдістемесі» элективті курсының оқу-әдістемелік кешенін әзірледі және енгізді; психологиялық-педагогикалық пәндердің типтік бағдарламаларына толықтырулар (Педагогика.Тәрбие жұмысының теориясы мен әдістемесі, сондай-ақ бастауыш мектептегі дене тәрбиесі бойынша арнайы курс, бастауыш мектептегі ұлттық-қимыл ойындардың мазмұнын ашу. Осылайша, зерттеудің практикалық нәтижелері салмақты көрінеді.

ЖОО оқу процесінде анықталған педагогикалық жағдайларға сәйкес студенттердің арнайы ұйымдастырылған оқу-тәрбие қызметін құру ұлттық-қимыл ойындар арқылы дене шынықтыру сабақтарында бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділігін қалыптастыру процесін сәтті ұйымдастыруды қамтамасыз етті, бұл қалыптастырушы эксперименттің нәтижелерін, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін енгізу туралы анықтамалармен расталады.

Автордың қазіргі педагогиканың өзекті мәселелерін көре білуі, өзіне жүктелген міндеттерді талдамалы түрде шеше білу және аса жоғары нәтижелерге қол жеткізу қабілеті, біздің ойымызша,оның зерттеушілік жетілуін, көпжылдық практикалық тәжірибесін және болашақта мектеп оқушыларының денсаулық мәдениетін қалыптастырудың барлық міндеттерін жүзеге асыру мүмкіндігін білдіреді.

Диссертант келген тұжырымдар зерттеушілерге, әдіскерлерге, сондай-ақ бастауыш мектепте ұлттық-қимыл ойындарды қалыптастыру мәселесіне үлкен қызығушылық танытқан оқытушыларға пайдалы болатыны сөзсіз. Зерттелетін мәселенің ғылыми-теориялық және практикалық аспектілерін әзірлеу төменгі сынып оқушыларының дене тәрбиесінің ғылыми білімі мен нақты тәжірибесін дамыту қажеттілігін көрсете отырып, маңызды және уақтылы болып табылатыны шүбәсіз.

Ізденуші зерттеуші, дене тәрбиесі саласындаЖОО көп жылдық жұмыс өтілі, терең меңгерген берік білімі бар педагог ретінде жеке қасиеттерін көрсетті. Диссертациялық зерттеудің нәтижелері ҚР БЖҒМ Білім және ғылым саласындағы бақылау комитеті ұсынған басылымдарда, сондай-ақ халықаралық, республикалық ғылыми-практикалық конференциялардың материалдарында жарияланған.

Жалпы, А.С. Сармантаевтың диссертациясы жаңа ғылыми негізделген нәтижелерге ие, оларды қолдану педагогиканың дамуына белгілі бір үлес қосады.

Сармантаев Аян Сапаровичтың «Ұлттық-қимыл ойындары арқылы дене шынықтыру сабақтарында бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділігін қалыптастыру» тақырыбында ұсынылған диссертациясы логикалық аяқталған және дербес ғылыми жұмыс болып табылады, орындаған зерттеу

денгейі, жаналық дәрежесі, теориялық және практикалық маңыздылығы бойынша, ҚР БЖҒМ Білім және ғылым саласындағы бақылау комитетінің диссертацияларға қойған талаптарына сәйкес келеді, ал оның авторы оған «6D010200-Бастауыш оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін тағайындауға лайықты.

Шетелдік кеңесші:

PhD докторы, Әулие Кирилл және
Мефодий Университетінің профессоры,
Трнава қ. (Словакия)

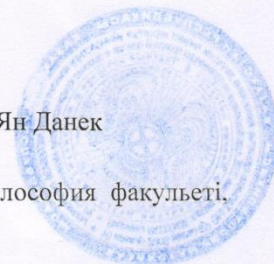
/қолы/

Ян Данек

Мөр: Әулие Кирилл және Мефодий Университеті, Философия факультеті,
Й.Херду к., 2-үй, 917 01 Трнава

Орыс тілінен қазақ тіліне Сербо Людмила Владимировна аударды.

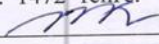
Сербо Людмила Владимировна

Республика Казахстан, Карагандинская область, город Караганда, двадцать восьмого декабря две тысячи двадцатого года, я Құрманғали Назгүл Жарыгенқызы, нотариус нотариального округа Карагандинской области, лицензия № 0000438 выдана 10 мая 2006 года Комитетом по организации правовой помощи и оказанию юридических услуг населению Министерства Юстиции Республики Казахстан, свидетельствую подлинность подписи переводчика Сербо Людмилы Владимировны. Личность переводчика установлена, дееспособность и полномочия проверены.

Зарегистрировано в реестре за № 11562

Взыскано: 1472 тенге.

Нотариус Құрманғали Н.Ж.

Протоиго и прогнумеровано
на 6 листах
Нотариус Құрманғали Н.Ж.
(лицензия № 0000438 от
10.05.2006 г. МНО РК)

